

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
ในเขตการศึกษา 2 นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทของ
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ รวมทั้งเพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรค
ตลอดจนข้อเสนอแนะในการปรับปรุง บทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
ทั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำมาวิเคราะห์และเสนอเป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานของ
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป ผู้วิจัยจะ
ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

ประชากร

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
ในเขตการศึกษา 2 นี้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะบุคคลในคณะกรรมการ
การประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดยะลา ปีคธานี นราธิวาส และสตูล จำนวน 31
อำเภอ กับ 6 กิ่งอำเภอ จำแนกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. นายอำเภอ	จำนวน 37 คน
2. ศึกษาธิการอำเภอ	จำนวน 37 คน
3. หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน 37 คน
4. ผู้แทนข้าราชการครู	จำนวน 141 คน
	รวมทั้งสิ้น 252 คน

ดังรายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงประชากร

จังหวัด	อำเภอ	นายอำเภอ	ศึกษาราชการอำเภอ	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	ผู้แทนข้าราชการครู	รวมทั้งสิ้น
ยะลา	เมืองยะลา	1	1	1	8	11
	รามัน	1	1	1	7	10
	บันนังสตา	1	1	1	4	7
	ยะหา	1	1	1	4	7
	เบตง	1	1	1	3	6
	ธารโต	1	1	1	2	5
	กิ่งอำเภอกาบัง	1	1	1	1	4
	รวม	7	7	7	29	50
ปัตตานี	เมืองปัตตานี	1	1	1	4	7
	โคกโพธิ์	1	1	1	7	10
	ปะนาเระ	1	1	1	2	5
	มายอ	1	1	1	4	7
	ยะรัง	1	1	1	5	8
	ยะหริ่ง	1	1	1	6	9
	สายบุรี	1	1	1	4	7
	หนองจิก	1	1	1	7	10
	กิ่งอำเภอทุ่งยางแดง	1	1	1	2	5
	กิ่งอำเภอไม้แก่น	1	1	1	2	5
	กิ่งอำเภอกะพ้อ	1	1	1	2	5
	กิ่งอำเภอแม่ลาน	1	1	1	2	5
	รวม	12	12	12	47	83

ตาราง 1 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	นายอำเภอ	ศึกษานิเทศก์อำเภอ	หัวหน้าการประม ศศึกษาอำเภอ	ผู้แทนข้าราชการครู	รวมทั้งสิ้น
นราธิวาส	เมืองนราธิวาส	1	1	1	6	9
	บาเจาะ	1	1	1	3	6
	ศรีสาคร	1	1	1	2	5
	ยี่งอ	1	1	1	3	6
	รือเสาะ	1	1	1	4	7
	รือแงะ	1	1	1	7	10
	สุโหงปาดี	1	1	1	4	7
	แว้ง	1	1	1	4	7
	ตากใบ	1	1	1	4	7
	สุโหงโก-ลก	1	1	1	2	5
	สุคีริน	1	1	1	3	6
	จะแนะ	1	1	1	2	5
	รวม	12	12	12	44	80
สตูล	เมืองสตูล	1	1	1	6	9
	ทุ่งหว้า	1	1	1	3	6
	ละงู	1	1	1	5	8
	ควนโดน	1	1	1	1	4
	ควนกาหลง	1	1	1	4	7
	กิ่งอำเภอท่าแพ	1	1	1	2	5
	รวม	6	6	6	21	39
รวมทั้งสิ้น	37	37	37	141	252	

แบบแผนการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 2 นี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยเป็นกรณีศึกษาเพียงครั้งเดียว (One Shot Case Study) ซึ่งมีแบบแผนการวิจัยดังภาพประกอบ 5

x หมายถึง การจัดกระทำที่ให้แก่ประชากร

o หมายถึง การสังเกตหรือการทดสอบเพื่อวัดตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 5 แบบแผนการวิจัย

จากภาพประกอบ ผู้วิจัยจะดำเนินการโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพ ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิ และพื้นที่ปฏิบัติงาน ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทบาท เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นลำดับไป

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาท การบริหารงานโดยองค์คณะบุคคล โครงสร้างและระบบบริหารการประถมศึกษา บทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ องค์ประกอบที่ส่งผลต่อบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสร้างคำถามตามหลักการเขียนแบบสอบถาม ให้ครอบคลุม
 บทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอทั้ง 5 ด้าน แบบสอบถามแบ่งออก
 เป็น 3 ตอน ดังนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

1.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ
 แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสถานภาพ
 ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิและพื้นที่ปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

1.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตาม
 บทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
 ประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ ถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาอำเภอ 5 ด้าน ดังนี้

1.2.1 การประสานการดำเนินงานของโรงเรียน มี
 ขอบข่ายการประสานการกำหนดนโยบาย การดำเนินงานและแผนพัฒนาการศึกษา
 ของอำเภอ การประสานการเสนอแนะการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณของกลุ่ม
 โรงเรียนและโรงเรียน รับทราบผลการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษา
 อำเภอเพื่อวางแผนพัฒนาการประถมศึกษา และการประสานในการแก้ปัญหาการ
 ดำเนินงานการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนทั้ง 6 งาน

1.2.2 การเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน มี
 ขอบข่ายการเสนอแนะการย้ายเพื่อแต่งตั้ง และการเสนอแนะการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้ง
 ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

1.2.3 การเสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู
 มีขอบข่ายการเสนอการเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีปกติ กรณีพิเศษ (2 ชั้น) และกรณีไม่
 เลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

1.2.4 การปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่
 กปจ. มอบหมาย มีขอบข่ายการปฏิบัติการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน การยกเว้นเด็กเข้า
 เรียน พิจารณาให้คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาพ้นจากตำแหน่ง
 รับทราบรายงานการประชุมคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา กำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งกรรมการกลุ่ม และเรื่องที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอหมอย

1.2.5 การปฏิบัติการอื่น ๆ มีขอบข่ายการปฏิบัติการ ตามที่ได้รับการร้องขอ

การตรวจให้คะแนนจากแบบสอบถามในตอนี่ 2 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ดังนี้

ตอบมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ตอบมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ตอบปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ตอบน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ตอบน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

การแปลผล ทำโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ตามแนวคิดของ วัน เดชพิชัย (2532 : 11) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ แต่ละช่วงมีความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00	อยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50	อยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50	อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50	อยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทบาท และข้อคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอโดยเสรี

2. การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการประถมศึกษาอำเภอจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษารูปแบบแบบสอบถามของ เฉลย เครือเนียน (2525 : ภาคผนวก) ชม จุรณพฤกษ์ (2525 : ภาคผนวก) และฐิติรัชต์ เอกปริญญา (2527 : ภาคผนวก) เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. การพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อให้มีคุณภาพ ผู้วิจัยจะพัฒนาคุณภาพเครื่องมือโดยดำเนินการดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบพิจารณาความครอบคลุม ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสมบูรณ์ และข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองเก็บข้อมูลจากประชากรเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน และทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตร

$$\alpha_k = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_{xi}^2}{S_{xt}^2} \right]$$

เมื่อ α_k แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

S_{xi}^2 แทน คะแนนความแปรปรวนรายข้อ

S_{xt}^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

(Cronbach, 1970 : 161)

ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านการประสานการดำเนินงานของโรงเรียน 0.86 ด้านการเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน 0.82 ด้านการเสนอความคิดเห็นชอบประจำปีของข้าราชการครู 0.85 ด้านการปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอญหมาย 0.77 ด้านการปฏิบัติตามอื่น ๆ 0.75 และรวมทั้ง 5 ด้าน 0.93 แสดงว่าแบบสอบถามรายด้านและทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้แล้วไปปรับปรุงเป็นครั้งสุดท้าย โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจัดทำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และได้สร้างตามหลักการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอทุกประการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ขอลูกหนังสือนำส่งแบบสอบถามจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความร่วมมือออกหนังสือนำส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อไป
2. ขอลูกหนังสือนำส่งแบบสอบถามจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในสังกัดเพื่อขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามให้แก่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและรวบรวมแบบสอบถามจากคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอกินผู้วิจัย
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยตนเอง
4. หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาด้วยตนเอง
5. สำหรับแบบสอบถามบางส่วนที่ขาดหายไป ผู้วิจัยได้ติดตามจากคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจนได้คืนครบตามจำนวนที่ส่งไป ดังรายละเอียดตามตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ที่	ประชากร	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
1	นายอำเภอ	37	37	100
2	ศึกษานิเทศก์อำเภอ	37	37	100
3	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	37	37	100
4	ผู้แทนข้าราชการครู	141	141	100
	รวม	252	252	100

จากตาราง 2 แสดงว่า จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมาจาก นายอำเภอ จำนวน 37 ฉบับ ศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 37 ฉบับ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 37 ฉบับ และผู้แทนข้าราชการครู จำนวน 141 ฉบับ รวมทั้งสิ้น จำนวน 252 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

วิธีการจัดกระทำข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบให้คะแนนการตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2
3. จัดหมวดหมู่ตามลักษณะตัวแปรอิสระ จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1
4. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) ประมวลผลและคำนวณค่าทางสถิติดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (%) ของผู้ตอบแบบสอบถามตามสถานภาพ ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิ และพื้นที่ปฏิบัติงาน
2. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคะแนนการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเป็นรายข้อ และรายด้านทั้ง 5 ด้าน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอระหว่างคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพ ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิ และพื้นที่ปฏิบัติงานต่างกัน
4. ในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทบาทของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอทั้ง 5 ด้าน โดยการจัดประเภทข้อคำตอบเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. หาค่าร้อยละ
2. หาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\mu = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ μ แทน คะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

(Norussis, 1990 : B-86)

3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}}$$

เมื่อ σ แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถาม

(Norussis, 1990 : B-86)